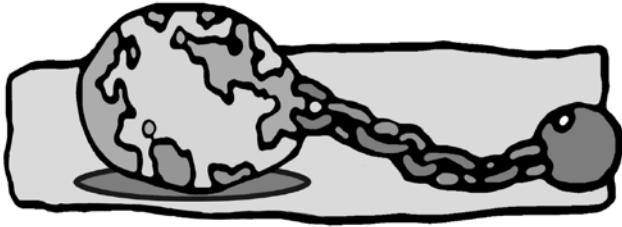

Boemo ba Botho

SABATHA THAPAMA

Bakeng sa Thuto ea beke ena, Bala:

Ba-Roma 1:16, 17, 22–32; 2:1–10, 17–23; 3:1, 2, 10–18, 23.

Temana ea Khopolo:

“Hobane bohle ba sitiloe, ‘me ha ba tšoaneloe ke khanya ea Molimo” (Ba-Roma 3:23).

Pauloseosi o leka ho tiisa ‘nete ea bohlokoa, e leng khubung ea evangeli esale qalong ea buka ea Ba-Roma—boemo ba botho. ‘Nete ena e phela hobane, ho tloha ha esale ho ho Oa ho ea pele, ha esale re silafatsoa ke sebe. Se lohelletsoe ‘mopong oa rona joalo ka ‘mala oa mahlo a rona.

Martin Luther, ha a bua ka buka ea Ba-Roma, o ile a ngola se latelang: “Polelo e reng ‘bohle ba tlas’a sebe e lokela ho nkuoa ka moelelo oa semoea; ke ho bolela hore, e seng kamoo batho ba hlahang mahlong a bona kapa ka ho a ba bang, empa kamoo ba emang kateng kapele ho Molimo. Bohle ba katlas’a sebe, bao e leng lithholi tse bonahalang mahlong a batho, le ba iponang ba lokile mahlong a bona le mahlong a ba bang. Ba etsang liketso tse ntle tse bonoang ba li etsa ka tšabo ea kotlo kapa ka ho rata setumo, kapa mohlomong ka ho khahloa ke ntho e ‘ngoe, empa e seng ka kelello e itokiselitseng e bileng e batlang. Ka mokhoa ona motho o itšebelisa molebe ka mesebetsi e bonoang e molemo, empa kahare o teteletse har’a litaba-tabelo tsa sebe le litakatso tsa bokhopo, tse khahlanong le mesebetsi e molemo.”—Martin Luther, *Commentary on Baroma*, leq. 69.

*Ithute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha sa la 21 Mphalane.

Matla a Molimo

“Ha ke na lihlong tsa ho bolela evangeli, hobane ke matla a Molimo a ho pholosa mang le mang ea lumelang, mo-Juda pele, le eena mo-Gerike. Hobane ho loka ha Molimo ho koahollotsoe ka ho eona, ho tsoang tumelong ho isa tumelong, joalo ka ha ho ngoliloe, ho thoe: ‘Ea lokileng o tla phela ka tumelo’” (Ba-Roma 1:16, 17). Ba-Roma 1:16, 17 e reng ho uena? U kile oa ba le boiphihlelo ka litšepiso le tšepo e joang e fumanang ho tsona?

Ho hlaha mantsoe a mangata a mantlha seratsoaneng sena:

1. *Evangeli*. Lentsoe lena ke phetolelo ea lentsoe la se-Gerike le bolelang “molaetsa o molemo” kapa “litaba tse molemo.” Ha le eme le le leng, lentsoe lena le ka bolela molaetsa o fe kapa o fe o molemo; empa ha le ntlafatsoa joalo ka seratsoaneng sena ka poleloana “oa Kreste,” le bolela “litaba tse molemo ka Mesia” (Kreste ke phetolelo ea lentsoe la se-Gerike le bolelang “Mesia”). Litaba tse molemo ke hore Mesia o tlile, ‘me batho ba ka bolokoa ka ho lumela ho Eena. Ke ho Jesu le ho lokeng ha Hae ho phethehileng—e seng ka bo rona, kapa oona molao oa Molimo—moo motho a ka fumanang pholoho.

2. *Ho loka*. Lentsoe lena le supa boleng ba ho “nepahala” ho Molimo. Moelelo o khethehileng oa lentsoe lena o boptjoa ho Ba-Roma, oo re tla u hlalaha ha boithuto ba rona ba buka ena bo ntse bo tsoela pele. Re supe hore ho Ba-Roma 1:17 lentsoe lena le phafuo ka poleloana “ha Molimo.” Ke ho loka ho tsoang ho Molimo, ho loka hoo Molimo ka sebele sa Hae a faneng ka hona. Joalo ka ha re tla bona, ke hona ho loka hona feela ho tla re tlisetsa tšepiso ea bophelo bo sa feleng.

3. *Tumelo*. Se-Gerikeng lentsoe le fetoletsoeng e le “lumela” le “tumelo” ke libopeho tsa leetsi le lereo tsa lentsoe le le leng: pisteuo (lumela), pistis (lumela kapa tumelo). Moelelo oa tumelo ha o amahangoa le pholoho o tla sibolleha ha re ntse re hatela pele ka boithuto ba Ba-Roma.

Na u ke u loantsane le khpliseho? A na u na le linako tseo u keng u ipotse hore na u feela u bolokehile e le kannete, kapa na u tla bolokeha? Ke eng e tlišang tšabo tsee? Li itšetlehlile holim’a eng? Na ekaba motso oa tsona ke kamoo ho leng kateng? Ke hore, a na e ka ba u phela bophelo bo hananang le boipolelo ba hau ba tumelo? Ha ho le joalo, u lokela ho etsa khetho li fe hore u tle u be le litšepiso le tšisetso tseo e leng tsa hau ho Jesu?

Bohle ba Sitiloe

Bala Ba-Roma 3:23. Hobaneng ha molaetsa oo ho le bonolo hore re o lumele re le Bakreste kajeno? Ka hlakoreng le leng, ke eng e ka etsang hore batho ba belaelle bonnete ba temana ee?

Ho makatsang haholo ke hore batho ba bang ba qholotsa taba ea boetsalibe ba botho, ba re batho ba hlile ba molemo. Leha ho le joalo, bothata bo hlahlisoa ke ho hloka kutloisiso ea seo molemo oa 'nete o leng sona. Batho ba ka ipapisa le motho e mong e be ba ikutloa ba le motlotlo ka bona. 'Me ehlike re tla lula re fumana motho e mobe ho re feta eo re ka ipapisang le eena. Empa seo ha se re etse batho ba molemo. Ha re ipapisa le Molimo hape le khalalelo le ho loka ha Molimo, ha ho le ea mong oa rona ea ka fumanang eng kapa eng ntle ho boikutlo bo imelang maikutlo ba ho inyatsa le ho inyonya. Hape Ba-Roma 3:23 e bua ka "khanya ea Molimo." Poleloana ena e tolokuoe ka litsela tse ngata. Mohlomong phetolelo e bonolohali ke ho fa poleloana ena moelelo oo e nang le ona ho 1 Ba-Korinthe 11:7, "[Monna] ke setšoantšo le khanya ea Molimo." Ka se-Gerike lentsoe "khanya" le ka talingoa ka bobebe le lekana le lentsoe "setšoantšo." Sebe se sentse setšoantšo sa Molimo bathong. Batho ba baetsalibe ba hloleha haholo feela ho bontšahatsa setšoantšo le khanya ea Molimo.

Bala Ba-Roma 3:10–18. Na ho na le se fetohileng kajeno? Ke litlhaloso li fe tsa tseo tse u hlahosang ka ho fetisisa, kapa seo u ka beng u le sona hoja e se ka Krete bophelong ba hau?

Leha re le babe kamoo re leng ka teng boemo ba rona ha se bo hlokanang tšepo. Khato ea pele ke ho ananela boetsalibe ba rona bo tletseng le ho hloka thuso ha rona hore ka bo-rona re ka etsa letho ka boemo bona. Ke mosebetsi oa Moea o Halalelang ho tliša kholiseho e joalo. Haeba moetsalibe a sa mo hane, Moea o tla tataisetsa moetsalibe hore a table lesira la ho itšireletsa, boikhakanyo, le ho itokafatsa 'me a itihle ho Krete, a kopa mohau oa Hae: " 'Molimo oa ka, nkhouhele, 'na ke leng moetsalibe!' ' " (Luka 18:13).

U qetetse ho ichebisisa ka thata neng, merero ea hau, liketso tsa hau, le maikutlo a hau? Hona e ka ba boiphihlelo bo nyotobetsang haholo, na ha ho joalo? Tšepo eo u nang le eona feela ke e fe?

Khatelo-pele?

Mathoasong a mongoaha-kholo oa mashome a mabeli, batho ba ne ba phela ka maikutlo a hore botho bo ntse bo ntlafala, le hore boitšoaro bo tla phahama, le hore mahlale le tšebeliso ea mahlale li tla tlisa boemo ba paradeise lefatšeng. Ho ne ho lumeloa hore batho, ba tseleng e lebisang phethehong. Ho ne ho hopoloa hore batho ba tla intlafatsa le bophelo ba bona ka thuto le koetliso tse nepahetseng. Taba ena e ne e lebeletsoe ho etsahala e le kobonela ha re kena lefatšeng le lecha le sebete la mongoaha-kholo oa mashome a mabeli. Ka bomalimabe, lintho ha lia ka tsa etsahala kamoo ho neng ho lebelletsoe, na ha ho joalo? Mongoaha-kholo oa mashome a mabeli e bile oa e meng e likhoka le ho ba khopo ka ho fetisisa nalaneng eohle, rea leboha—ho soabisang ho lekana—haholo ka lebaka la khatelo-pele ea mahlale, e entseng hore ho be bonolo hore batho ba bolae ba bang ka sekhahla seo mahlanya a khale a n’ a ka lora feela ho se fihlela. Bothata e ne e le bo fe?

Bala Ba-Roma 1:22–32. Ke ka litsela li fe re bonang lintho tse neng li ngotsoe moo ka mongoaha-kholo oa pele li bonahala kajeno ka mongoaha-kholo oa mashome a mabeli a motso o mong?

Re ka ‘na ra hloka tumelo ho lumela lintho tse ngata ka Bokreste: har’ a tsona, tsoho ea bafu, ho Tla ha Bobeli, le lefatše le lecha le leholimo le lecha. Empa ke mang ea hlokanang tumelo ho lumela boemo bo oeleng ba botho? Kajeno, e mong le e mong oa rona o phela har’ a litholoana tsa boemo ba ho ho oa hoo.

Tsepama ka ho khetholoha ho Ba-Roma 1:22, 23. Re bona mokhoa oo oa ho phela o bonahatsoa joang hona joale? Batho ba ba mongoaha-kholong oa rona ba khethile ho khumamela le ho phahamisetsa e ng boemong ba melingoana ka ho hana Molimo? ‘Me ka ho etsa joalo, bafetohile maoatla joang? Tloho le karabo ea hau sehlopheng ka Sabatha.

Seo Ba-Juda le Balichaba ba Tšoanang ka Sona

Ho Ba-Roma 1, Pauloseosi o sebetsana ka kotloloho le libe tsa Balichaba le bahedene, ba lahlehetsoeng ke Molimo khale nakong e fetileng, ‘me ka mokhoa o joalo, eaba ba oela liketsoeng tse mpe ka ho fetisisa. Empa o ne a sa tlo lesa batho ba habo, sechaba sa habo se sa khalengoa. Ho sa natse menyetla eohle eo ba e fuoeng (Ba-Roma 3:1, 2), le bona e ne ntse e le baetsalibe, ba tsuoang ke molao oa Molimo, ba hlokang mohau o pholosang oa Kreste. Ka moelelo oo—moelelong oa ho ba baetsalibe, oa ho ba litloli tsa molao oa Molimo, le oa ho hloka mohau oa Molimo le pholoho—Ba-Juda le Balichaba ba ea tšoana.

Bala Ba-Roma 2:1–3, 17–24. Pauloseosi o hlokomelisa khahlanong le eng moo? Re ka fumana molaetsa o fe moo kaofela ha rona re le Ba-Juda kapa Balichaba, tlhokomelisong ee?

“Kamor’a hore Moapostola a bontše hore bahedene bohle ke baetsalibe, joale, ka tsela e khethehileng ka ho fetisisa le ka kutloelo-bohloko, o bontša hore le Ba-Juda ba phela sebeng, haholo-holo kahobane ba boloka Molao kantle feela, ke hore, ho latela mongolo e seng ka moea.”—Martin Luther, *Commentary on Baroma*, leq. 61. Ho bonolo haholo ho bona le ho supa libe tsa ba bang. Ke hangata ha kae, leha ho le joalo, re leng molato oa lintho tse tšoanang, ebile le tse fetang ka bobae? Bothata ke hore re iphapanyetse tsa rona, kapa re iketse hore re ikutloe re fetisa ka molemo ka ho talima kamoo ba bang ba le babe kateng ha ba bapisoa le rona. Pauloseosi ha a na ntho tseo. O eletsa sechaba sa habo ho se potlakele ho ahlola Balichaba, hobane, bona, Ba-Juda—leha e le sechaba se khethiloeng—ke baetsalibe. Maamong a mang ba ne ba bile ba le molato le ho feta bahedene bana bao ba phakisang ho ba ahlola hobane e le Ba-Juda ba neiloe leseli le fetang la Balichaba. Taba ea Pauloseosi litabeng tsena tsohle ke hore ha ho ea mong oa rona ea lokileng, ha ho ea fihlelang lipehelo tsa leholimo, ha ho ea motle ka boena kapa ea halalelang ka tlhaho. Mo-Juda kapa Molichaba, morui kapa mofutsana, ea tšabang Molimo kapa ea hanang Molimo, re ahlotsoe bohle. ‘Me ha e n’ e se ka mohau oa Molimo o senotsoeng evangeling, ho ne ho se na ho ba le tšepo bakeng sa mang kapa mang.

U ahlola ba bang ka lintho tseo le uena u leng molato oa tsona khafetsa ha kae, leha e ba ke ka hloohong ea hau feela? Ka ho ela hloko seo Pauloseosi a se ngotseng moo, u ka fetoha joang?

Evangeli le Pako

“Kapa o nyelisa monono oa mosa oa oona, le oa sebete sa oona, le oa pelo ea oona e telele, ka ho se lemohe hoba molemo oa Molimo o u khannela pakong na?” (Ba-Roma 2:4). Ke molaetsa o fe o teng moo bakeng sa rona mabapi le taba ea pako?

Re lokela ho hlokomela hore molemo oa Molimo oa lebisa, ha o qobelle, moetsalibe pakong. Molimo ha o sebelise chofa. O na le mamello e sa feleng ‘me o batla ho hula batho bohle ka lerato la Hae. Pako ea chofa e ne e tla senya sepheo sohle sa pako, na ha ho joalo? Haeba Molimo o ne o qobella pako, na e mong le e mong o ne a se na ho bolokeha na, hobaneng o ne o ka qobella ba bang ho baka e be o sica ba bang? Pako e lokela ho ba ketso ea boithaopo, e le karabelo ea tšebetso ea Moea o Halalelang maphelong a rona. E, pako ke mpho e tsoang ho Molimo, empa re lokela ho itokisetsa le ho bulehela ho e amohela, e leng khetho eo e leng rona feela ba ka iketsatsang eona.

Ke eng se tlang ho ba hanang lerato la Molimo, ba hanang ho baka, e be ba lula ba hloka kutlo? Ba-Roma 2:5–10.

Ho Ba-Roma 2:5–10, hape khafetsa ka har’a buka ea Ba-Roma, Pauloseosi o tiisa taba ea mesebetsi e molemo. Ho lokafatsoa ka tumelo feela ntle ho mesebetsi ea molao ho se ke hoa nahanoa hore ho bolela hore mesebetsi e molemo ha e na sebaka bophelong ba Bokreste. Mohlala, ho Ba-Roma 2:7 pholoho e hlalosoa e tlela ba e batlang “ka ho tiisetsa ho etsa hantle.” Leha boiteko ba motho bo ke ke ba tlisa pholoho, ke karolo ea boiphihlelo bohle ba pholoho. Ho thata ho bona hore na ke joang e mong a ka balang Bibe le eaba ba ba le maikutlo a hore mesebetsi ha e na taba ho hang. Pako ea ‘nete, ea mofuta o tsoang pelong ka boikhetlo, kamehla e saloa moaro ke boikemisetsa ba ho hlola le ho lesa lintho tseo re hlokang ho li bakela.

U ba boemong ba pako khafetsa ha kae? Na ke ea sebele, kapa u mpa u soaea-soaea liphoso, mefokolo, le libe tsa hau feela? Haeba ke taba ena ea morao, u ka etsa joang hore u fetohe? Hobaneng ha u lokela ho fetoa?

Mohopolo o Tsoellang:

“Ka mokhoa ona tšebeliso ea mantsoe ea Bibe le bontša hore sebe ha se koluo e oetseng batho ba sa e eelloa, empa ke tholoana ea ketso le khetho e entsoeng ke motho. Ho tsoela pele, sebe ha se bosico ba botle, empa ke ‘ho sitoa ho fihlela’ litebello tsa Molimo. Ke tsela e khopo eo motho a e khethileng ka boomo. Ha se bofokoli boo batho ba ke keng ba ba le boikarabello ka bona, hoaben motho ka katamelo kapa ketso ea sebe o khetha ka boomo ho koenehela Molimo, ka ho tloa molao oa Hae, e be o hloloa ho utloa Lentsoe la Hae. Sebe se leka ho feta meeli eo Molimo a e behileng. Ka bokhutšoanyane, sebe ke bokoenehi khahlanong le Molimo.” — *The Handbook of Seventh-day Adventist Theology (Hagerstown, Md.: Review and Herald Publishing Association, 2000)*, leq. 239. “Ke bontšitsoe setšoantšo se tšabehang sa boemo ba lefatše. Ho hloka boitšoaro ho rena hohle. Boitlopo ke sebe se khethehileng sa mongoaha ona. Ha ho na nako eo bokhopo bo kileng ba phahamisa hlooho ea bona e pelekang ka sebete ho feta nakong ena. Ekare batho ba thethebetse, ‘me barati ba bokhabane le molemo oa ‘nete ba batla ba nyahame ka lebaka la sebete sa bona, matla le ho rena. Bokhopo bo atileng ha se ba sa lumelang le mosomi feela. Ekare ho ka be ho le joalo, empa ha ho joalo. Banna le basali ba bangata ba ipolelang ka borapeli ba Krete ba molato. Le ba mo lebeleletse ho hlaha ha ba itokisetsa ketsahalo eo le ho feta Satane ka sebele. Ha ba itloekise tšilafatsong. Ba sebelelitse litakatso tsa bona hoo mehopolo ea bona le menahano e seng e bolile ka tlhaho.” — Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, pok. 2, leq. 346.

Lipotso tsa Puisano:

1. U arabela ba tiisang hore botho bo ntse bo ntlafala, ho sa natse tse seng li etsahetse, ka karabo e fe? Ba fana ka mabaka a fe, ‘me o a arabela joang?
2. Talima qotsulo ea Ellen G. White boithutong ba Labohlano. Haeba o ipona moo, karabo ke e fe? Hobaneng ho se bohlokoa ho inehella ho nyahama empa u tsoele pele ho kopa litšepiso tsa Molimo—pele, tsa tšoarelo; bobeling, tsa tlhoekiso? Ka mang ea batlang hore hang ebile o e theha u re, “Ha ho thuse letho. Ke bolile hampe haholo. Ha nka ke ka bolokeha, kahona nka ‘na ka hla ka inehela’? A na u mamela eena kapa Jesu, ea tla re ho rona, “Le ‘na ha ke u tsoe, e-ea, me u se ke oa boela oa etsa sebe’?” Johanne 8:11.
3. Hobaneng ho le molemo ho rona re le Bakreste ho utloisisa boetsalibe ba mantlha le ho oela ha botho? Ho tla etsahala eng ha re ka lahlehela ke ‘nete eo e bohloko? Kutloisiso e fosahetseng ka boemo ba rona ba ‘nete e ka re tlisetsa liphoso li fe?
4. Nahana ka Maprostanta a ke keng a lekanngoa ka palo a ileng a khetha ho shoa ho e-na le ho lahla tumelo. Rona re matla ha kae tumelong? Na re matla ho lekana hore re ka e shoela?

